

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 7Cdo/158/2018
Identifikačné číslo spisu: 1515222658
Dátum vydania rozhodnutia: 17.10.2018
Meno a priezvisko: JUDr. Katarína Slováčková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:1515222658.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu Y. M. - N. E., s miestom podnikania v K., Y. XX, IČO: XX XXX XXX, zastúpeného advokátskou kanceláriou TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Pajštúnska 5, IČO: 36 613 843, proti žalovaným: 1/ C. R., bytom K., Y. X, 2/ V. M., bytom K., K. XXX, 3/ O. E., bytom K., P. XX, všetci zastúpení JUDr. Tatianou Madajovou, advokátkou v Bratislave, Heydukova 16, o náhradu škody, vedenom na Okresnom súde Bratislava V pod sp. zn. 47 Cpr 39/2015, o dovolaní žalovaných 1/ až 3/ proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 28. februára 2018 sp. zn. 6 CoPr 1/2018 takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalobca má voči žalovaným 1/ až 3/ nárok na náhradu trov dovolacieho konania v celom rozsahu.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bratislava V (ďalej aj „súd prvej inštancie“) rozsudkom zo 6. novembra 2017 č. k. 47 Cpr 39/2015-536 uložil žalovanému 1/ povinnosť zaplatiť žalobcovi 806,40 € s 5,05 % ročným úrokom z omeškania od 1. februára 2015 do zaplatenia do 3 dní od právoplatnosti rozsudku, žalovanému 2/ uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi 864,96 € s 5,05 % ročným úrokom z omeškania od 1. februára 2015 do zaplatenia do 3 dní od právoplatnosti rozsudku, žalovanému 3/ uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi 880,63 € s 5,05 % ročným úrokom z omeškania od 1. februára 2015 do zaplatenia do 3 dní od právoplatnosti rozsudku, žalovaným 1/, 2/, 3/ ďalej uložil povinnosť zaplatiť na účet Okresného súdu Bratislava V spoločne a nerozdielne 603,44 € do 3 dní od právoplatnosti rozsudku, žiadnej zo strán nepriznal nárok na náhradu trov konania v časti, v ktorej bolo konanie zastavené, a žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Vykonaným dokazovaním zistil, že všetci žalovaní boli zamestnancami žalobcu. Žalovaný 1/ pracoval ako vodič motorového vozidla a skladník, žalovaní 2/, 3/ pracovali ako skladníci a všetci mali miesto výkonu práce v sídle žalobcu. V sklade, v ktorom pracovali, bola v dňoch 6. januára až 25. januára 2015 vykonaná inventarizácia za inventarizačné obdobie od 8. januára 2014 do 25. januára 2015, na základe ktorej bol zistený schodok na zverených hodnotách vo výške 8.497,23 €. V konaní mal súd prvej inštancie preukázané, že vznikol rozdiel medzi skutočným a účtovným stavom hodnôt, že teda vznikol schodok na zverených hodnotách. Inventúra bola vykonaná za prítomnosti

konkrétneho skladníka a ani jeden zo žalovaných - skladníkov nenamietal, že by inventúra nebola vykonaná správne. Žalovaní mali so žalobcom uzavreté dohody o hmotnej zodpovednosti a svojej zodpovednosti za schodok sa nezbavili. Žalovaných nezbavuje zodpovednosti za schodok list žalovaného 2/, v ktorom konštatuje, že nie je dostatočný časový priestor na kontrolu účtovných dokladov, ktorú námietku vyhodnotil súd prvej inštancie ako neopodstatnenú s tým, že ide o organizáciu práce. K námietke žalovaných, že inventúra nebola vykonaná v súlade so zákonom č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve uviedol, že v danom prípade mal preukázané, že tovar chýbal, a preto je zodpovednosť žalovaných daná; výšku schodku mal preukázanú znaleckým posudkom. V prípade zlúčenia skladov nebolo podľa súdu prvej inštancie potrebné vykonať inventarizáciu, pretože išlo iba o presun tovaru, ktorým sa nič okrem zvýšenia stavu zásob nemenilo. V konaní tiež nebolo preukázané, že by kľúče od skladu mal aj niekto iný ako skladníci. S poukazom na tieto závery súd prvej inštancie citujúc ustanovenia § 182 ods. 1, 2, 3, § 189 ods. 1, 2, 3 Zákonníka práce žalobe vyhovel a žalovaným uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi ich podiely na schodku vo výške priemerného mesačného zárobku. O povinnosti žalovaných zaplatiť žalobcovi úroky z omeškania súd prvej inštancie rozhodol s poukazom na ustanovenie § 517 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Výrok o trovách konania vo vzťahu k tej časti žaloby, v ktorej bolo konanie zastavené, súd prvej inštancie odôvodnil tým, že späťvzatie žaloby mu bolo doručené pred prvým pojednávaním vo veci samej a trovy konania v tejto súvislosti nevznikli. O nároku na náhradu trov konania vo vzťahu k tej časti, v ktorej bolo žalobe vyhovené, súd prvej inštancie rozhodol podľa § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“). Súd prvej inštancie napokon uložil žalovaným aj povinnosť nahradiť štátu trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti so znaleckým dokazovaním.

2. Krajský súd v Bratislave (ďalej len „odvolací súd“) rozsudkom z 28. februára 2018 sp. zn. 6 CoPr 1/2018 potvrdil ako vecne správny (§ 387 ods. 1 CSP) odvolaním žalovaných napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie vo veci samej; napadnutý rozsudok potvrdil aj vo výroku, ktorým bola žalovaným vo vzťahu k vyhovujúcemu výroku uložená povinnosť nahradiť žalobcovi trovy konania v rozsahu 100 % a vo výroku, ktorým bola žalovaným 1/, 2/, 3/ uložená povinnosť zaplatiť na účet Okresného súdu Bratislava V sumu 603,44 € titulom náhrady trov štátu; výrok napadnutého rozsudku, ktorým nebola žiadnej zo sporových strán priznaná náhrada trov konania v časti, v ktorej bolo konanie zastavené, zmenil tak, že žalovaným 1/, 2/, 3/ v tejto časti priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %; žalobcovi priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 90 %. Odvolací súd sa stotožnil so záverom súdu prvej inštancie, že v konaní boli preukázané všetky zákonné predpoklady vzniku zodpovednosti za schodok na zverených hodnotách v zmysle § 182 a nasl. Zákonníka práce, ktorými sú existencia pracovnoprávneho vzťahu medzi žalobcom a žalovanými, písomné dohody o hmotnej zodpovednosti uzavreté medzi žalobcom a jednotlivými žalovanými a existencia škody vo forme schodku na zverených hodnotách. Odvolanie žalovaných sa týka predovšetkým vzniku samotného schodku, keď žalovaní v odvolaní tvrdia, že žalobca vznik schodku v konaní nepreukázal. Odvolací súd však poukázal na to, že práve vzhľadom na námietky žalovaných týkajúce sa existencie schodku na zverených hodnotách súd prvej inštancie nariadil znalecké dokazovanie, ktorým bola existencia schodku na zverených hodnotách preukázaná. Vo vzťahu k odvolacej argumentácii žalovaných zdôraznil, že znalkyňa v znaleckom posudku uviedla, že zistené formálne nedostatky inventúrnych súpisov podľa zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve nemajú vplyv na zistené manko na zásobách, ktoré je v tomto posudku vyčíslené. Súd prvej inštancie nemal žiadny relevantný dôvod, pre ktorý by nemohol vychádzať zo záverov znaleckého posudku znalkyne T. Q. I., O., resp. nebol tu žiadny dôvod, ktorý by správnosť tohto znaleckého posudku zásadne spochybnil. Toho si zrejme boli vedomí aj samotní žalovaní, ktorí v odvolaní výslovne správnosť znaleckého posudku nespochybnili. Odvolací súd dodal, že žalovaní v konaní nepredložili súkromný znalecký posudok v zmysle § 209 CSP ani nenavrhlí, aby súd prvej inštancie vo veci nariadil kontrolné znalecké dokazovanie (§ 207 CSP); takýto návrh neobsahuje ani ich odvolanie. V tejto súvislosti odvolací súd poukázal na to, že za účinnosti Civilného sporového poriadku môže súd nariadiť znalecké dokazovanie iba na návrh sporovej strany, nemôže ho teda nariadiť z úradnej povinnosti iba preto, že je sám toho názoru, že na zistenie skutkového stavu veci je to nevyhnutné. Žalovaných nezbavuje zodpovednosti za schodok samotná tá skutočnosť, že dohody o hmotnej zodpovednosti so žalobcom uzavreli až v priebehu inventúrneho obdobia, t. j. že na predmetnom pracovisku nepracovali od začiatku inventúrneho obdobia. Pri nástupe na predmetné

pracovisko totiž žalovaní mali možnosť požiadať o vykonanie inventarizácie. Keďže tak neurobili, zodpovedajú za schodok zistený predmetnou inventarizáciou (§ 184 ods. 4 Zákonníka práce). Žalovaní v konaní nepreukázali existenciu takých skutočností, z ktorých by bolo možné vyvodiť, že schodok vznikol celkom alebo sčasti bez ich zavinenia a existenciu takýchto skutočností netvrdili ani v odvolaní (§ 182 ods. 3 Zákonníka práce). Vzhľadom na to, že žalobca mal v konaní plný úspech, odvolací súd podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil výrok napadnutého rozsudku, ktorým súd prvej inštancie priznal žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % (v súvislosti s výrokom vo veci samej); z rovnakých dôvodov odvolací súd potvrdil aj výrok napadnutého rozsudku, ktorým bola žalovaným uložená povinnosť nahradiť trovy štátu 603,44 €. Keďže sa súd prvej inštancie neriadil právnym názorom odvolacieho súdu vysloveným v odôvodnení zrušujúceho uznesenia z 28. apríla 2017 sp. zn. 6 CoPr 12/2016, odvolací súd zmenil podľa § 388 CSP výrok napadnutého rozsudku, ktorým súd prvej inštancie žiadnej zo sporových strán nepriznal nárok na náhradu trov konania v časti, v ktorej bolo konanie zastavené, tak, že žalovaným v tejto časti priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 255 ods. 2 v spojení s § 396 ods. 1 CSP a žalobcovi priznal nárok na ich náhradu v rozsahu 90 %.

3. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podali včas dovolanie žalovaní 1/, 2/, 3/ (ďalej aj „dovolatelia“). Dovoláním napadli tento rozsudok v rozsahu prvého, druhého a štvrtého výroku. V dovolaní uviedli, že ho podávajú podľa § 420 písm. f/ a § 421 ods. 1 písm. b/ CSP. Namietali nepreukázateľnosť celej vykonanej inventarizácie u žalobcu najmä z dôvodu spôsobu opráv v inventúrnych súpisoch, ktoré sú podľa žalovaných v rozpore so zákonom č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 431/2002 Z. z.“), chýbajúcich zákonných náležitostí inventúrnych súpisov v zmysle zákona č. 431/2002 Z. z. a nevyhotovenia nového inventúrneho súpisu po vykonaných opravách, ktorý by bol podpísaný osobou zodpovednou za zistenie skutočného stavu majetku u žalobcu. Žalovaní majú za to, že pokiaľ sa súdy nižších inštancií pri posudzovaní preukázateľnosti inventarizácie vykonanej u žalobcu obmedzili len na Prílohu č. 3 ako zoznam vypracovaný po odpočítaní dohľadaného tovaru, predložený žalobcom, ktorý žalovaní nepodpísali ako ani Inventúrny súpis z 31. januára 2015, pretože nesúhlasili s výškou škody ani s chýbajúcim tovarom uvedeným v Prílohe č. 3, a závery znalkyne týkajúce sa „len formálnych nedostatkov inventúrnych súpisov“, dopustili sa porušenia práva na spravodlivý proces žalovaných. Výpoveďou znalkyne boli dostatočným spôsobom preukázané formálne nedostatky vykonanej inventarizácie a ďalšie znalecké dokazovanie nebolo na mieste; rovnako ani tzv. kontrolné znalecké dokazovanie, pretože nešlo o obzvlášť závažný prípad vyžadujúci si osobitné vedecké posúdenie. Zodpovednosť zamestnanca podľa ustanovení § 182 a nasl. Zákonníka práce za schodok na zverených hodnotách, ktoré je zamestnanec povinný vyúčtovať, patrí k osobitnému druhu pracovnoprávnej zodpovednosti za škodu. Zamestnanec má v pracovnoprávnom vzťahu slabšie postavenie než zamestnávateľ, preto je potrebné vždy náležite zvážiť všetky okolnosti prípadu a poskytnúť mu ochranu. Inventúrne súpisy predložené žalobcom neobsahujú náležitosti stanovené v ustanovení § 30 ods. 2 zákona č. 431/2002 Z. z., tovar, ktorý v rámci inventarizácie chýbal, sa dodatočne údajne dohľadal, o čom však neexistuje žiadny výstup a inventúrne súpisy obsahujú podpisy osôb, ktoré podľa tvrdení žalobcu neboli hmotne zodpovedné, údaje v nich sú zaznamenané nezrozumiteľným spôsobom a neboli opravované postupom podľa zákona č. 431/2002 Z. z. Žalobca nepreukázal inými dôkaznými prostriedkami ako inventarizáciou stav hodnôt, ktoré žalovaní prevzali na vyúčtovanie a skutočnosť, že došlo ku schodku na zverených hodnotách. Žalovaní sú presvedčení, že schodok nevznikol vo výške a na tovare, ako ho uplatňoval žalobca v žalobe a právne závery súdov nižších inštancií o preukázateľnosti inventarizácie z dôvodu existencie „iba“ formálnych nedostatkov spočívajú na nesprávnom právnom posúdení veci. Žalovaným nie je známe rozhodnutie dovolacieho súdu, ktorým by dovolací súd vyriešil otázku, či formálne nedostatky vykonanej inventarizácie spočívajúce v nesprávnom spôsobe opráv v inventúrnych súpisoch v rozpore so zákonom č. 431/2002 Z. z. (preškrtnutie príslušnej číslice, prípadne nečitateľné prepísanie číslice bez toho, aby bol dodržaný postup uvedený v ustanovení § 34 zákona č. 431/2002 Z. z.) a v chýbajúcich zákonných náležitostiach inventúrnych súpisov spôsobujú nepreukázateľnosť celej inventarizácie a či v prípade dodatočne dohľadaného tovaru, resp. opakovane fyzicky zisťovaného stavu jednotlivých položiek, čo má za následok opravu inventúrnych súpisov, je nevyhnutné vyhotoviť nový inventúrny súpis, ktorý osoby zodpovedné za zistenie skutočného stavu

majetku opäť podpíšu, inak je nepreukázateľná celá inventarizácia. Na základe uvedeného žalovní navrhli, aby dovolací súd napadnutý rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Zároveň žiadali o odklad vykonateľnosti napadnutého rozhodnutia.

4. Žalobca vo svojom vyjadrení k dovolaniu žalovaných poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) z 25. septembra 2008 sp. zn. 5 Cdo 244/2007, ktorý vo svojom odôvodnení ustálil, že ak nie je schodok zistený inventarizáciou, bez ďalšieho to neznamená, že by zamestnávateľ nemal proti zamestnancovi s hmotnou zodpovednosťou nárok na náhradu škody podľa ustanovenia § 182 Zákonníka práce; zamestnávateľ ale musí inými dôkaznými prostriedkami preukázať stav hodnôt, ktoré pracovník prevzal k vyúčtovaniu a skutočnosť, že došlo ku škode na zverených hodnotách. Takýmto dôkazným prostriedkom je v súdnom prípade vykonaný znalecký posudok, ktorý jednoznačne stanovil výšku škody na zverených hodnotách 7.977,29 €, pričom znalec nad rámec uvedeného ustálil, že zistené formálne nedostatky inventúrnych súpisov podľa zákona č. 431/2002 Z. z. nemajú vplyv na zistené manko na zásobách. Žalobca dodal, že súd prvej inštancie sa neobmedzil len na dôkazné prostriedky uvedené žalovanými, na záver vykonal znalecký posudok, vyhovel každému návrhu žalovaných na doplnenie dokazovania, pričom žalobca navrhované dôkazné prostriedky vo forme listinných dôkazov aj na návrh žalovaných predložil. V nadväznosti na uvedené navrhol, aby dovolací súd podané dovolanie odmietol a žalobcovi priznal nárok na náhradu trov dovolacieho konania v rozsahu 100 %.

5. Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť.

6. Dovolanie treba považovať za mimoriadny opravný prostriedok, ktorý má v systéme opravných prostriedkov civilného sporového konania osobitné postavenie. Dovolanie nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nesmie byť vnímaný (procesnými stranami ani samotným dovolacím súdom) ako tretia inštancia, v rámci konania ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu (porovnaj rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 113/2012, 2 Cdo 132/2013, 3 Cdo 18/2013, 4 Cdo 280/2013, 5 Cdo 275/2013, 6 Cdo 107/2012 a 7 Cdo 92/2012). Otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu (1 Cdo 6/2014, 3 Cdo 209/2015, 3 Cdo 308/2016, 5 Cdo 255/2014).

7. Naznačenej mimoriadnej povahe dovolania zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

8. Podľa § 420 CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

9. Podľa § 421 ods. 1 CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b/ ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

10. Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

11. Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

12. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 CSP). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f/ CSP, je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní zákonu zodpovedajúcim spôsobom, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a v dovolaní náležite vymedziť dovolací dôvod (§ 420 CSP alebo § 421 CSP v spojení s § 431 ods. 1 CSP a § 432 ods. 1 CSP). V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

13. V danom prípade žalovaní prípustnosť svojho dovolania vyvodzujú popri sebe z ustanovenia § 420 CSP a (zároveň) aj z ustanovenia § 421 CSP.

14. Najvyšší súd sa v prvom rade zaoberal dovolacím dôvodom uplatneným podľa § 420 písm. f/ CSP, v zmysle ktorého je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Hlavnými znakmi, ktoré charakterizujú túto procesnú vadu, sú: a/ zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b/ nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby (procesnou aktivitou) uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrovanou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky.

15. Pojem „procesný postup“ bol vysvetlený už vo viacerých rozhodnutiach najvyššieho súdu vydaných do 30. júna 2016 tak, že sa ním rozumie len faktická, vydaniu konečného rozhodnutia predchádzajúca činnosť alebo nečinnosť súdu, teda sama procedúra prejednávania veci (to, ako súd viedol spor) znemožňujúca strane sporu realizáciu jej procesných oprávnení a mariaca možnosti jej aktívnej účasti na konaní (porovnaj R 129/1999 a 1 Cdo 6/2014, 3 Cdo 38/2015, 5 Cdo 201/2011, 6 Cdo 90/2012). Tento pojem nemožno vykladať extenzívne jeho vzťahovaním aj na faktickú meritórnú rozhodovaciu činnosť súdu. „Postupom súdu“ možno teda rozumieť iba samotný priebeh konania, nie však rozhodnutie súdu posudzujúce opodstatnenosť žalobou uplatneného nároku.

16. Pokiaľ „postupom súdu“ nie je rozhodnutie súdu - finálny (meritórny) produkt prejednávania veci v civilnom sporovom konaní, potom už „postupom súdu“ nemôže byť ani časť rozhodnutia (jeho odôvodnenie), úlohou ktorej je vysvetliť dôvody, so zreteľom na ktoré súd rozhodol (1 ECdo 10/2014, 3 Cdo 146/2013).

17. Dovolatelia tvrdia, že vada zmätočnosti napadnutého rozsudku odvolacieho súdu podľa ustanovenia § 420 písm. f/ CSP spočíva v tom, že súdy nižších inštancií založili preukázateľnosť inventarizácie vykonanej u žalobcu na existencii formálnych nedostatkov, ktoré nemajú vplyv na zistený schodok na zverených hodnotách (závery znaleckého posudku), t. j. dovolatelia namietajú nesprávne vyhodnotenie nimi navrhnutého dôkazu súdom.

18. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa

všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami, ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom a dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

19. Prípustnosť dovolania v zmysle § 420 písm. f/ CSP nie je spôsobilé založiť ani neúplné zistenie skutkového stavu. Keďže dovolanie nie je „ďalším“ odvolaním, ale je mimoriadnym opravným prostriedkom určeným na nápravu len výslovne uvedených procesných (§ 420 CSP) a hmotnoprávných (§ 421 ods. 1 CSP) väd, nemožno sa ním úspešne domáhať revízie skutkových zistení urobených súdom prvej inštancie a odvolacím súdom, ani prieskumu nimi vykonaného dokazovania.

20. Rozhodovacia prax najvyššieho súdu do 30. júna 2016 považovala za vady zmätočnosti najzávažnejšie procesné nesprávnosti, ktoré bez ďalšieho viedli k zrušeniu napadnutého rozhodnutia (1 Cdo 345/2014, 2 Cdo 43/2012, 3 Cdo 98/2005, 4 Cdo 344/2014, 5 Cdo 101/2015, 6 Cdo 292/2013, 7 Cdo 500/2014, 8 ECdo 259/2014). Aj za účinnosti novej právnej úpravy je aktuálny právny názor, podľa ktorého prípustnosť dovolania nezakladá tvrdenie dovolateľa o existencii vady zmätočnosti, ale len zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo (1 Cdo 127/2012, 2 Cdo 609/2015, 3 Cdo 29/2016, 4 Cdo 133/2015, 5 Cdo 467/2014, 6 Cdo 5/2014, 7 Cdo 7/2016, 8 Cdo 450/2015).

21. Podľa názoru dovolacieho súdu konanie pred odvolacím súdom vadou zmätočnosti postihnuté nebolo; uvedené dopĺňa najvyšší súd poukázaním na konštatovanie Ústavného súdu Slovenskej republiky v rozhodnutí sp. zn. IV. ÚS 196/2014 (ktoré sa síce týkalo právneho stavu do 30. júna 2016, je však naďalej aktuálne), v zmysle ktorého prípadný nedostatok riadneho odôvodnenia dovolaním napadnutého rozhodnutia, nedostatočne zistený skutkový stav alebo nesprávne právne posúdenie veci nezakladá vadu zmätočnosti.

22. Vzhľadom na to, že dovolanie žalovaných nie je podľa § 420 písm. f/ CSP prípustné, najvyšší súd ho podľa § 477 písm. c/ CSP v tejto časti odmietol.

23. Uplatnenie dovolacieho dôvodu, ktorým je nesprávne právne posúdenie veci, predpokladá vymedzenie, v čom spočíva nesprávne právne posúdenie veci odvolacím súdom. Právnym posúdením veci je činnosť súdu spočívajúca v podradení zisteného skutkového stavu príslušnej právnej norme, ktorá vedie súd k záveru o právach a povinnostiach účastníkov právneho vzťahu. Súd pri tejto činnosti rieši právne otázky. Právne posúdenie je všeobecne nesprávne, ak sa súd dopustil omylu pri tejto činnosti, t. j. ak posúdil vec podľa právnej normy, ktorá na zistený skutkový stav nedopadá, alebo správne určenú právnu normu nesprávne vyložil, prípadne ju na daný skutkový stav nesprávne aplikoval. Nesprávnosť právneho posúdenia veci preto nemožno vymedziť nesprávnym či nedostatočným zistením skutkového stavu, ale len argumentáciou spochybňujúcou použitie právnej normy súdom na daný prípad, alebo jej interpretáciu, prípadne jej aplikáciu súdom na zistený skutkový stav. Takáto argumentácia v dovolaní žalovaných absentuje.

24. Dovolatelia vyvodzujú prípustnosť svojho dovolania tiež z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b/ CSP, v zmysle ktorého je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená. Aby určitá otázka mohla byť relevantná z hľadiska § 421 ods. 1 písm. b/ CSP, musí mať zreteľné charakteristické znaky. Predovšetkým musí ísť o otázku právnu (teda v žiadnom prípade nie o skutkovú otázku). Zo zákonodarcom zvolenej formulácie tohto ustanovenia vyplýva, že otázkou riešenou odvolacím súdom sa tu rozumie tak otázka hmotnoprávna (ktorá sa odvíja od interpretácie napríklad Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, Zákonníka práce, Zákona o rodine), ako aj procesnoprávna (ktorej riešenie záviselo od aplikácie a interpretácie procesných ustanovení). Musí ísť o právnu otázku, ktorú odvolací súd riešil a na jej vyriešení založil rozhodnutie napadnuté dovolaním. Právna otázka, na vyriešení ktorej

nespočívalo rozhodnutie odvolacieho súdu (vyriešenie ktorej nevedlo k záverom vyjadreným v rozhodnutí odvolacieho súdu), i keby bola prípadne v priebehu konania súdmi posudzovaná, nemôže byť považovaná za významnú z hľadiska tohto ustanovenia. Otázka relevantná v zmysle § 421 ods. 1 písm. b/ CSP musí byť procesnou stranou nastolená v dovolaní (a to jasným, určitým a zrozumiteľným spôsobom).

25. O tom, či je daná prípustnosť dovolania podľa § 421 CSP, rozhoduje dovolací súd výlučne na základe dôvodov uvedených dovolateľom (porovnaj § 432 CSP). Pokiaľ dovolateľ vyvodzuje prípustnosť dovolania z ustanovenia § 421 CSP, má viazanosť odvolacieho súdu dovolacími dôvodmi (§ 440 CSP) kľúčový význam v tom zmysle, že posúdenie prípustnosti dovolania v tomto prípade závisí od toho, ako dovolateľ sám vysvetlí (konkretizuje a náležite doloží), že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia dovolateľom označenej právnej otázky a že ide o prípad, na ktorý sa vzťahuje toto ustanovenie.

26. Dôvod prípustnosti dovolania v zmysle § 421 ods. 1 písm. b/ CSP predpokladá, že danú právnu otázku dovolací súd dosiaľ neriešil a je tu preto daná potreba, aby dovolací súd ako najvyššia súdna autorita túto otázku vyriešil. Na rozdiel od doterajšej právnej úpravy v zmysle Občianskeho súdneho poriadku, keď výlučne odvolací súd mohol vysloviť, že je v jeho rozhodnutí riešená otázka zásadného právneho významu, na ktorú samostatným výrokom pripustil dovolanie a dovolací súd nemal oprávnenie skúmať, či skutočne ide o otázku zásadného právneho významu, ale bol oprávnený preskúmať takéto rozhodnutie odvolacieho súdu iba v rámci pripustenej otázky, súčasná právna úprava dáva dovolaciemu súdu právomoc rozhodnúť o tom, či ide o otázku zásadného právneho významu, ktorá nebola dosiaľ riešená, a z tohto pohľadu rozhodnúť o prípustnosti dovolania. Dovolací súd o tom, že dovolanie je z tohto dôvodu prípustné, nevydáva osobitné rozhodnutie, ale sám si posúdi túto otázku ako predbežnú a v prípade, že dospeje ku kladnému záveru, ide o prípustné dovolanie a dovolací súd bez ďalšieho preskúma napadnuté rozhodnutie a meritórne o ňom rozhodne. V konkrétnom prípade musí dovolateľ relevantne odôvodniť, že dovolanie je prípustné, pretože zásadná právna otázka nebola dovolacím súdom dosiaľ riešená, pričom dôvodom dovolania potom môže byť len otázka právneho posúdenia a spochybnenie jej vyriešenia zo strany odvolacieho súdu ako aj odôvodnenie právneho záveru, ktorý zastáva dovolateľ (porovnaj Števček M., Ficová S., Baricová J., Mesiarkinová S., Bajánková J., Tomašovič M. a kol., *Civilný sporový poriadok, Komentár*, Praha: C. H. Beck, str. 1382).

27. Pokiaľ ide o námietku žalovaných, že schodok nevznikol vo výške a na tovare, ako ho uplatňoval žalobca v žalobe a právne závery súdov nižších inštancií o preukázateľnosti inventarizácie z dôvodu existencie „iba“ formálnych nedostatkov spočívajú na nesprávnom právnom posúdení veci, je potrebné vziať na zreteľ, že žalovaní síce dovolanie formálne odôvodňujú nesprávnosťou právneho posúdenia veci odvolacím súdom v zmysle ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b/ CSP, z obsahu ich dovolania (viď § 124 ods. 1 CSP) je však zrejmé, že nesúhlasia s úvahami a skutkovými závermi odvolacieho súdu a s vyhodnotením zistených skutkových okolností. Z uvedeného vyplýva, že žalovaní namietajú nesprávnosť skutkových zistení; touto nesprávnosťou však nie je možné odôvodniť dovolanie, ktorého prípustnosť dovolatelia vyvodzujú z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b/ CSP (viď § 432 ods. 1 CSP). Len samotné spochybňovanie správnosti skutkových zistení, ako i sama polemika s rozhodnutím odvolacieho súdu alebo prosté spochybňovanie správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu či kritika jeho prístupu zvoleného pri právnom posudzovaní veci, významovo nezodpovedajú kritériu uvedenému v § 421 ods. 1 písm. b/ CSP a § 432 ods. 2 CSP.

28. Dovolateľmi nastolená otázka nie je otázkou právnou, teda takou otázkou, ktorej riešenie by záviselo od výkladu určitej konkrétnej hmotnoprávnej alebo procesnoprávnej normy. Uplatnený dovolací dôvod tak nevymedzili spôsobom vyplývajúcim z § 432 ods. 2 CSP, t. j. neuviedli konkrétne, ktorú právnu otázku riešil odvolací súd nesprávne a v čom táto nesprávnosť spočíva, ale namietali nesprávne hodnotenie dôkazov súdmi v základnom konaní. Namietali teda skutkové závery, ktoré nie je dovolací súd oprávnený preskúmať, pretože v zmysle ustanovenia § 442 CSP je viazaný skutkovým stavom, z ktorého vychádzal odvolací súd. Dovolací súd, ako už bolo uvedené, totiž nie je treťou inštanciou a dovolanie nie je koncipované ako ďalší riadny opravný prostriedok. Preto sa dovolaním nemožno

úspešne domáhať revízie skutkových zistení urobených súdmi prvej a druhej inštancie, ani prieskumu nimi vykonaného dokazovania. V dovolaní nastolená otázka má skutkovú (nie právnu) povahu, ktorá nemôže byť relevantná z hľadiska § 421 ods. 1 písm. b/ CSP a nemôže viesť k založeniu prípustnosti dovolania žalovaných v zmysle tohto ustanovenia.

29. V danom prípade je dovolanie žalovaných vadné v tom, čo bolo pre posúdenie prípustnosti dovolania z hľadiska § 421 ods. 1 písm. b/ CSP podstatné (vo vymedzení právnej otázky, ktorá ešte nebola dovolacím súdom riešená); nejde však o vadu, ktorú by sa mal súd pokúsiť odstrániť. Váda dovolania tejto povahy bráni dovolaciemu súdu v uskutočnení dovolacieho prieskumu.

30. Najvyšší súd z uvedených dôvodov odmietol dovolanie žalovaných podľa ustanovenia § 447 písm. c/ a f/ CSP.

31. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

32. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.